

ΕΣΤΓΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Τρίτος

Συνδρομή έτησια: Έν 'Ελλάδι φρ. 10, ή τη διλοδαπή φρ. 20 — Αι συνδρομαι αρχονται από
1 Ιανουαρίου έκαστου έτους και είναι έτησιαι — Γραφείον της Διεύθυνσις: 'Οδός Σταδίου, 6.

24 Απριλίου 1877

ΑΥΓΣΤΡΑΛΙΑ

ΕΚΤΟΥ ΠΕΡΙΠΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΒΩΒΟΓΑΡ

Συνέχεια: ίδι σελ. 241.

50 Αύγοντος. — Τόσας περιποιήσεις και τόσας φιλοφροσύνας έκαμπον εἰς ήμερης έν τη Βικτωρίας έν τῷ διατάξιματι τεσσαράκοντα πέντε ήμερῶν και ἐπέκεινα, ὅστε ἡνηγκάσθηκεν ν' ἀποχαιρετίσωμεν δι' ἐπισκέψεων πολλούς. Ἐπὶ τέλους δύμως πρέπει νὰ σοὶ διμιλήσω και περὶ δύο σημαντικῶν καταστημάτων, δηλαδὴ περὶ τῶν δεξαμενῶν τοῦ Γεάν-Γεάν, τῶν δποίων αἱ εὐεργεσίαι μεταδίδονται εἰς τὰς 130 χιλιάδας τῶν έν Μέλβουρν κατοικούντων, και περὶ τοῦ βοτανικοῦ κήπου, δεῖται εἶναι εἰδος προνοίας ἀνὰ πᾶσαν τὴν Αὔστραλιαν.

'Ο Γεάν-Γεάν εἶναι λίμνη τεχνητὴ 19 μίλια μακρὸν τῆς Μέλβουρν και 600 πόδας ὑπεράνω τῆς πόλεως, περιέχουσα περὶ τὰ 23,000,000 κυβικὰ μέτρα ὄντας και ἐπαρκοῦσα εἰς τὰς χρείας τῆς πόλεως μετὰ τοσαύτης ἀφθονίας, ὅστε δίδει 618 λίτρας ὄντας καθ' ήμέραν εἰς ἔκκστον κάτοικον, και μετὰ τοσαύτης δρμῆς, ὅστε οὐ μόνον ἐν περιστάσει πυρκαϊκὲς οἱ πίδακες, θαυματίως διηρημένοι, ἐμποδίζουσιν ἀμέσως τὰς πρόσδους τῶν φλοιογῶν, ἀλλὰ και εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐργοστασίων ἀναπληροῦ τὸν ἀτμὸν ὡς δύναμις κινοῦσσα. Εἰς τὸ τεράστιον τοῦτο ἔργον κατηναλώθησαν περίπου 20,500,000 φράγκων, φέρει δὲ ἐτήσιον εἰσόδημον 4,500,000 και ὑπόσχεται πολὺ μεγαλητέραν αὔξησιν δταν τὸ ὄδωρ διανεμηθῆ εἰς τὰ περίχωρα· τοῦτο δὲ ἐγένετο τῷ 1851.

Πλὴν δὲ τῶν δημοσίων κήπων, οἵτινες εἶναι θαυμάσιοι, μπάρχει εἰς Μέλβουρν ἐπὶ χλοερωτάτου λόφου και λαμπρὸς βοτανικὸς κήπος, δ τοῦ διδάκτορος Μύλλερ. Μετ' αὐτοῦ κατετέθομεν καθ' ἐκάστην πολλὰς ὥρας· ζῇ ἐκεὶ ὡς ἄλλος βασιλεὺς, εἶναι μέλος τῶν σοφῶν ἑταίρων τῆς οἰκουμένης ὅλης, ἔχει τὸ στῆθος κεκαλύμμαντον ὑπὸ παρασήμων, και καθ' ἐκάστην πρωΐαν δίδει τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἔκατοντάδας ὑπηκόων, ἥτοι εἰς στρούθια στελλόμενα αὐτῷ ἐκ Γερμανίας διὰ τῶν πλοίων, ἀτινας ἐσχόμενα εἰς τὸν λιμένα Φίλιππον κομίζουσι χιλιάδας τῶν πτηνῶν τούτων, τὰ δποία ἐν μὲν Εὐρώπῃ ἀλασφημούσιν, ἐν δὲ Αὔστραλιᾳ εὐλογούσιν οἱ ἄνθρωποι ὡς καταστρέφοντα ἔντομα ἐπιζήμια. 'Ο

ἀγαθὸς διδάκτωρ ἐκινδύνευσε πολλάκις ν' ἀπολέση τὴν ζωὴν του χάριν τῆς ἐπιστήμης. Πᾶς εὐγενῆς σκοπὸς ἐνθουσιάζει αὐτὸν δυστυχῶς δύμως ή Αὔστραλια στερεῖται ὄντας, και αὐτὸς ἐπιθυμῶν νὰ θεραπεύσῃ τὴν λειψυδρίαν ἀφειροῦ πρὸς τοῦτο δῆλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ βοτανικοῦ κήπου και ἐπιτυγχάνει. Διότι ἐφύτευσε πανταχοῦ ἔκκτομάρια δενδρύδιαν και οὕτως ἐμορφώθησαν ἐν δλίγῳ χρόνῳ ρύπαια· τὰ δ' ἐκ τούτου ἀποτελέσματα ἀπέβησαν θυμαστά, καθόσον εἰς γαίας ἄλλοτε φλακρὰς ἐμορφώθησαν δάση και ρύακες.

Σήμερον δὲ καταγίνεται μετ' ἐνθουσιασμοῦ νὰ πείσῃ τὰς Αὔστραλικὰς ἀποικίας και τὴν μητρόπολιν νὰ κατασκευάσωσι κοινῇ δαπάνη σιδηρόδρομον, ὅτις ἀπὸ Μέλβουρν νὰ φθάνῃ εἰς τὸν κόλπον τῆς Καρπενταρίας. Οὕτω δὲ θὰ διασχίζῃ τὴν Αὔστραλιαν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, θὰ καθιστῇ προσιτὸν τὸ ἐσωτερικὸν εἰς ἐποικισμὸν και θὰ ἀνοίξῃ δρόμον πολὺ βραχύτερον εἰς δῆλας τὰς τῆς Εὐρώπης και τῆς Κίνας συγκοινωνίας. Μέγα σχέδιον! τὸ δποίον ἐλπίζει νὰ πραγματοποιήσῃ δ ἐπιχειρηματίας οὗτος λαδὸς ἐντὸς δέκα ἑτῶν.

Τηλεγραφικὰ σύρυγτα ἐκτείνονται εἰς τὴν ἀποικίαν ταύτην ἐπὶ τέσσαρας χιλιάδας σχεδὸν χιλιομέτρων, και εἰς δεκαέξι και ἐπέκεινα καθ' ὅλην τὴν Αὔστραλιαν. Φάροι ἀνηγέρθησαν εἰς δῆλα τὰ ἐπικίνδυνα μέρη και ταῦτα ἐντὸς τριάκοντα ἑτῶν, δτε οὕτε εἰς λευκός εὑρίσκετο εἰς τὴν Βικτωρίαν. Πρὶν ἀναχωρήσω ἔλαθον παρέτινος τῶν κυβερνητῶν πρᾶγμά τι τὸ δπούτον ἐπειθύμουν πολὺ, δηλαδὴ τὸν στατιστικὸν χάρτην τῆς Βικτωρίας, ἐκδιδόμενον κατ' ἔτος, και τοῦτον ἰδὼν τῷρόντι κατελήφθην ὑπὸ μεγίστου θυμασμοῦ. Φχντάσθητι ὅτι ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς δῆλιγον κατωτέρχει τῆς ἐκτάσεως τῆς Μεγάλης Βρετανίας, πλέον τῶν δεκαπέντε ἔκκτομαριών και 200,000 ἐκταρίων κατέχονται ὑπὸ ποιμίων, 205,000 καλλιεργοῦνται, 1,400 εἶναι ἀμπελόφυτοι και 188,000 καλλιεργοῦνται ὑπὸ τῶν χρυσοθηρῶν.

Οι κάτοικοι, οἵτινες τῷ 1835 ἦσαν ὄκτω μόνον, τῷ 1845 ἐγένοντο 31,000 και τῷ 1855 364,000, και τὸ παρελθόντερον ἦσαν 626,000. "Οθεν, ἐνῷ τῶν ἐποίων δ ἀριθμὸς ἥτο τὰ περιττά πέντε ἔτη τὰ κατά μέσον ὅρον δύο χιλιάδες, τῷ

1852 ἀνέθη εἰς 94,000, διετηρήθη τοιοῦτος κατά τινα ἔτη καὶ τὰ τελευταῖα πέντε ἔπεσεν εἰς 27,000. Ὁ δὲ τῶν ἀποίκων ἐξ ἔναντίας, ἐλάχιστος ὥν τῷ 1852, ἀνέθη σήμερον ἔνεκα τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ χρυσοῦ κατά τὴν Νέαν Ζελανδίαν εἰς 21,000 κατ' ἕτος.

Ἄπο τοῦ 1835 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἵππων ἀπὸ τῶν δεκαπέντε ἀνέθη εἰς 121,000, ὁ δὲ τῶν κερασφόρων ζώων ἀπὸ 50 εἰς 621,000, καὶ ἐπὶ τέλους ὁ τῶν προβάτων ἀπὸ 400 εἰς 8,835,380!

Ἐξ ἀρχῆς ἡ νέα αὕτη ἀποικία ἔξηγαγε 203, 688,000 χιλιόγραμμα μαλλίου ἀξίας 769,594, 000 φράγκων, καὶ 380,000 ὅγκους χρυσοῦ ἀξίας 3,800,000,000!

Ἡ εἰσαγωγὴ εἶναι ἐπίσης μεγίστη τὸ εἴδος ὅμως τὸ μᾶλλον ἐπιζητούμενον· ἔνικι τὸ τῶν γυναικῶν. Τῷ 1838 ἡ ἀναλογία ἦτο 14 γυναικες πρὸς 100 ἄνδρας, σήμερον δὲ 64 πρὸς 100.

Τὸ πάραχουσι· δὲ καὶ σχολεῖα διὰ τὰ παιδία, συσταθεῖται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως μετὰ μεγίστης ἀφθονίας. Ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλευθέρη καὶ οἱ ιερεῖς ὅλων τῶν λατρειῶν ἔχουσιν ἰδιαίτερην ἐκπαιδευτήρια. Η ἐθνικὴ ὅμως καὶ καθαρός λαϊκὴ γίνεται δικάνη τοῦ κράτους, τὸ δύοιον παραδέχεται ἀνεξιρέτως, τὰ παιδία πάγτων τῶν θρησκευμάτων. Περὶ τὰ χίλια σχολεῖα εἶναι ἀνοικτὰ καὶ δέχονται πλέον τῶν 50,000 μαθητῶν, αἱ δὲ στατιστικαὶ ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐκ παιδίων ἔχοντων ἡλικίαν πλέον τῶν πέντε ἔτῶν, τὰ τέσσαρα πέμπτα ἀναγινώσκουσι καὶ γράφουσι, δέκα δὲ ἔγδεκτα ἀναγινώσκουσι μόνον.

Περὶ δὲ στρατιωτικῆς ἀπογραφῆς οὐδεὶς λόγος. Τρικκήσιοι πεντήκοντα στρατιῶται στέλλονται ὑπὸ τῆς μυτροπόλεως, εἰς τὴν Βικτωρίαν καὶ μισθοῦνται ἀπὸ τὴν ἀποικίαν.

Ἐπὶ τέλους, καθ' ἣν στιγμὴν ἑτοιμαζόμεθα ν' ἀποπλεύσωμεν μετὰ ἑπτὰ ἑδομάχων διατριβῆν, σοὶ κοινοποιῶ καὶ τι ἀξίων σημειώσεως, τὸ ἔξης· ἐκ πάντων τῶν λευκῶν κατοίκων οὔτε μία χειρὶ, ἀ.λ.λὰ οὔτε μία, ἐπαρουσιάσθη ἵνα ζητήσῃ παρ' ἡμῶν ἐλεημοσύνην.

ΙΑ'

Πορθμὸς τοῦ Βάζ. — Ἀξιοπερίεργος συνάντησις ἐν Δάσουστον. — Ὁθρόπολις. — Χοροὶ εἰς τοὺς ἀντίποδας. — Κρείπια γαλλικῶν τάφων. — Ιχθυοτροφεῖα. — Τὸ δένδρον τοῦ Κούρ. — Ἀποχαιρετισμός. — Λαϊλαψ. — Ηολιτικαὶ ἀναμνήσεις. — Ασυλον εἰς Ἐδέμ.

1 Σεπτεμβρίου 1866. — Ἀναχωροῦμεν σήμερον εἰς τὴν νῆσον Βάνη-Διέμεν· ὅτι δὲ πρὸς τὸ παρόν γνωρίζω περὶ αὐτῆς εἶναι ὅτι δὲν ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Βάνη-Διέμεν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Τάσμαν, νέου πλήρους θάρρους καὶ γενναιότητος, ἀγκαπῶντος περιπαθῶς τῷ 1862 τὴν δεσποτίνην Βάνη Διέμεν, τὴν δύοιν τὸ σκληρὸς αὐτῆς πατήρα κρατῶν αἰχμάλωτον εἰς τὰ ἐν Βαταβίᾳ λαμπρά του παλάτια, δὲν συγκατένειν νὰ δώσῃ εἰς αὐτόν. Ὁ νέος ναυαστιπόρος ἀπεφάσισε τότε νὰ εὔρῃ νέας γαῖας, καὶ ἐπιχειρήσας μακρὸν πλοῦν ἐβά-

πισε τὰ νησίδια τῶν θαλασσῶν, δοὺς εἰς ἔκαστον αὐτῶν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τῆς ἀγαπητῆς του. Ὅτε δὲ παρέδωκεν εἰς τὸν περίφημον διοικητὴν τῆς Ἰάβας τὴν περιγραφὴν τῶν ἀνακαλύψεών του καὶ τοὺς γάρτας τῶν γκιῶν ἐπὶ τῶν διποίων ἐστῆσε τὴν Ὀλλανδικὴν σημαίαν, τότε μόνον παρεχωρήθη εἰς αὐτὸν ἀντὶ ἀμοιβῆς ἡ δεσποτίνη Μαρία. Εἶναι τάχα καὶ σήμερον οἱ Ὀλλανδοὶ πατέρες ἐπίσης σκληροί;

Τὴν τρίτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀνασύρουμεν τὴν ἄγκυραν, διαπλέουμεν τὸν Γιάρα-Γιάρα ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν καὶ δομῶμεν εἰς τὸν λιμένα Φίλιππον. Τὰ δύοράματα κανονοβολοῦσι.

2 Σεπτεμβρίου. — Διασχίζομεν τὸν πορθμὸν τοῦ Βάζ καὶ περὶ μεσημέριαν βλέπομεν τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου. Ἐκεῖδην πεντήκοντα δὲ πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Τάσμαν δύο νέοι, Φλίνδερς καὶ Βάζ ὄνομαζόμενοι, περιπλεύσαντες τῷ 1797 τὴν παραλίαν ἀπὸ τοῦ Σύδνεϋ, ἐπείσθησαν ὅτι ἡ γῆ τῆς Βάνη-Διέμεν ἡτοι νῆσος χωρίζομένη ἀπὸ τῆς ἡπείρου διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ θαλασσού.

Περὶ δὲ μεσημέριαν φύλανομεν εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ταράνη, ποταμοῦ στενοῦ καὶ γραφικοῦ, δετοῖς διὰ τὴν φυσικὴν του κατασκευὴν ἡμπορεῖ γὰρ θεωρηθῆ ὡς σειρά μαλλίου μικρῶν λιμνῶν ἢντος ποταμός. Ηολλάκις ἀπορεῖ τις πρῶτη θάξη ἐξέλθῃ· ἀλλ' αἰφνης μεταξὺ δύο βράχων παρουσιάζεται σκοτεινὴ δίδος καὶ νέα λίμνη φαίνεται μακροῖς.

Περὶ δυτικὰς ἀποθαίνομεν εἰς τὴν μητρόπολιν Λάζουνσεστον, κατοικουμένην ὑπὸ 10,000 περίπου ἀνθρώπων. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ζωηρότητα τῆς πλουσίας Μέλβουρν, τὰ ἐνταῦθα φαίνονται εἰς ἡμέρας ψυχρά καὶ νεκρά. Εἶναι δὲ ἡ κλασικὴ γῆ τῶν ἔξοριστων τῆς Ἀγγλίας, τῶν δύοιν τοῦ μόνως αἱ ἀποστολαὶ ἐπικυρωνοῦσαι πρὸ δεκαπέντε ἔτῶν εἰδομενεν δὲ μόνον εἰς τὴν παραλίαν πρόσωπα τινα ἀγρια φέροντα εἰς τὸ μέτωπον τὴν σφραγίδα τῆς ἐνδόζου αὐτῶν καταγωγῆς.

‘Αλλ' ἡ σιωπὴ τῆς ἐσπέρας διεκόπη αἰφνης διὰ τῆς ἀποσδοκήτου ἐμφανίσεως πρεσβύτου. Τὸ σεβασματικὸν πρόσωπον, οἱ ζωηροὶ χαρακτῆρες, ἡ μακρὰ λευκὴ κόρη του καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀφελὲς τῆς πατριαρχικῆς αὐτοῦ ὄψεως κατέπληξεν ἡμᾶς κατ' ἀρχὰς στηριζόμενος εἰς ράθδον ἀγροτικὴν καὶ προχωρῶν βραχέως μᾶς ὁμίλησε κατ' ἀρχὰς περὶ τῆς Γαλλίας «ὑπὲρ τῆς δύοιν τοῦ πατέρας σφροδρῶς ἡ καρδία του». ἔπειτα δακτυλοδεικτήσας πρὸς ἀρκτὸν μᾶς ἡρώτησεν ἐάν δι μακρὸς ἡμῶν πλοῦς ὑπῆρξεν εὔτυχης. «Εἶναι θαῦμα, εἴπομεν, ὅταν συλλογισθῶμεν ὅτι ἐντὸς τόσων ὀλίγων ἔτῶν . . .» — «Ναὶ, ἀπεκρίθη, ὅταν συλλογισθῇ τις ὅτι ἀπέθανεν δι Βάτημαν καὶ ὅτι ἐγὼ, ὅστις μετ' αὐτοῦ ἀπέβην πρῶτος τῷ 1835 εἰς τὸν λιμένα Φίλιππον διώσθη θεμελιώσω μίαν ἀποικίαν! . . .»

Είπε καὶ ἐκάθησε πλησίον τῆς ἑστίας· ἵδην δὲ ἔξεγερθεῖσαν τὴν περιέργειαν ἡμῶν, ἐνέδωκεν εἰς τὰς παρακλήσεις μας καὶ διηγήθη ὅλην τὴν ἱστορίαν του. Ἀνεγέρθησεν ἐξ Ἀγγλίας τῷ 1814 φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν μικρὸν πατρικὴν του χληρονομίαν καὶ ἐλπίζων ν' αὐξήσῃ τὴν περιουσίαν τῶν ἄλλων. Κατόκησεν εἰς Βάν-Διέμεν μετὰ τῶν ποιμνίων του, «τότε δὲ, προσέθετο, δὲν ἐγνώριζον ἐξ ὅλων τούτων τῶν ἀπεράντων γαιῶν αἱ δόποια δινομάζονται Βικτωρία παρὰ τὰ μέρη δσα ἀνεκάλυψεν ὁ Βάζ. Μίαν μόνην φοράν σωρός τις ναυτῶν θήλησε νὰ προχωρήσῃ, ἀλλ' οἱ ιθαγενεῖς τοὺς ἐπέταξαν ταχέως εἰς τὴν Θάλασσαν καὶ μέχρι τῆς 1 Ιουνικής 1835 οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἐπανέλθῃ. Ἡμεθα τότε πολλαὶ ἔντιμοι οἰκογένειαι γεωργῶν μεταχειρίζομεναι τοὺς καταδίκους εἰς τὰ καθημερινὰ ἔργα καὶ κατοικοῦσαι εἰς τὰς κορυφὰς τῶν λόφων, οἱ δόποιοι σήμερον περικυλούσι τὴν πόλιν· πράγματι δὲ ὅλαι αἱ οἰκογένειαι συνεκρότουν μίαν μόνην. Ἐωρτάσαμεν τὴν νύκτα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους κατὰ τρόπον παράδοξον· ἡνάκψαμεν ἐπὶ τοῦ ὄρους μέγα πῦρ, τὸ δόποιον ἐφώτιζε τὴν ἐθνικήν μας σημαίαν καὶ ἐνθυμούμενοι τὴν πατρίδα συνήλθομεν ὅλοι περὶ αὐτήν. Καὶ ἐκεῖ ὥρκισθημεν, ὁ Βάτμαν καὶ ἐγὼ, νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὸ νέον ἔτος ἔκτακτόν τι ἔργον, φέροντες μέρος τῆς ἀγέλης πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πορθμοῦ ἐπὶ ἔλπιδι, ἐκεῖ εὐδοκιμήσωμεν, νὰ κατοικήσωμεν εἰς τὴν ἡπειρὸν χάριν τῶν ἀπογόνων μας. Καὶ ἐπράξαμεν διτὶ ὥρκισθημεν. Διότι τὸν Ιούνιον ἀπέβημεν εἰς Γιάρα-Γιάρα. Οἱ ιθαγενεῖς, ἔχθροι κατὰ πρῶτον, ἔδριψαν καθ' ἡμῖν βέλη καὶ ἔπειτα ἔψυγον, ἐμάθετε δὲ ἡδη δι τὰ πρόσωπά μας εὐδοκίμησαν, καὶ μετὰ δέκα ἔτη οἱ υἱοί μου μὲ τὰς δύο μου ταύτας χειρας ἀνήγειρα καλύζην ἐκ φλοιοῦ δένδρων· εἶδον σιδηροδρόμους ἐκεῖ διποικύρας μονοπάτιον καὶ ἐκατομμύρια προβάτων ἐπὶ τῆς χώρας τὴν δοπίσιν κατεκτήσαμεν ὑπὲρ τῶν ὅμοιών ἡμῶν.»

Καὶ ταῦτα εἰπὼν διεβαστὸς ἐκεῖνος γέρων προσέθετο δακρύων διτὶ δι πλοιαρχος Λαπλάς, θητεὶς περιήρχετο χάριν ἀνακαλύψεων, ἐλθὼν εἰς Βάν-Διέμεν παρέλασεν ἔνα τῶν μίδην του ἵνα τὸν ἀναθρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἡ ἀνάμνησις δὲ κῦτη τοῦ γαλλικοῦ ὄνδρατος συνεκίνησε τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος. «Ο δὲ υἱός του ἐπανελθὼν ἐμιμήθη τὸ παράδειγμα τῶν ἀδελφῶν του.

Ἐπιταὶ συνέχεια.

N.

«Ο Ἀντίοχος παρήγγειλε πρὸς τοὺς νομάρχας αὐτοῦ, λέγων· «Ἐάν ποτε οᾶς διατάξω νὰ πρά-

ξετέ τι ἐναντίον τῶν νόμων, καταφρονήσατε τὰς δικασταγάς μου, ὡς δικασταγάς ἀνθρώπου μὴ γινώσκοντος τί γράφει καὶ τί λέγει.»

ΠΡΩΤΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφρέδου Μωροῦ.

Συνέχεια· ίδι σελ. 244.

B'

ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ἀνέκαθεν δὲ ἀνθρωπος ἡναγκάσθη νὰ προασπίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τοῦ ψύχους διὰ μέσου διαρκεστέρου καὶ ἀσφαλεστέρου τῶν χονδροειδῶν ἐνδυμάτων, ἄτινα κατεσκεύαζε. Καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὃσον ἔδει οὐ μόνον ὑπὲρ ἑκυτοῦ νὰ προνοήσῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν τέκνων, ὑπὲρ τῶν ἐργαλείων του, ὑπὲρ τῶν ὅπλων του, ὑπὲρ πάντων ἐν γένει τῶν ὑπαρχόντων του. Δὲν ἐφοβεῖτο δὲ μόνον μὴ ἴδῃ διαφθειρομένην ὑπὸ τῆς βροχῆς ή διασκεδαζομένην ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τὴν εὐτελῆ αὐτοῦ περιουσίαν· ἀλλ' ἔδει προσέτει νὰ προφύλαξῃ αὐτὴν ἀπὸ πάσης ἀρπαγῆς, διότι ναὶ μὲν τὸ αἰσθημα τῆς ἰδιοκτησίας ἐκδηλούται κατ' ἀρχὰς διὰ τῆς κτήσεως κινητῆς περιουσίας, διατελεῖ δημοσίη γνωστὸν τὸ αἰσθημα τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας. Ή δὲ δρῦη πρὸς κλοπὴν εἴναι ἔμφυτος καὶ βαθύτατα ἐρριζωμένη παρ' ἀπασιγχεδὸν τοῖς ἀγροῖς. Μόνον αἱ φυλαὶ, αἱ βιούσαι ἐν θερμοτάταις χώραις, οὐδόλως ἔχουσι μόνιμον τινὰ διαμονὴν, διότι δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν οὕτω τὰ ἀτεγνώτατα καὶ ἀκατέργαστα οἰκήματα, ἄτινα ἐνιαχοῦ παχρ' αὐτοῖς ἀπαντῶται. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, οἱ ἀρχαῖοι Λίθεις ἐκοιμῶντο ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ ἱστορικὸν, οἱ Λιγυστῖνοι ἐκοιμῶντο ἐν τοῖς ἀγροῖς, σπανιώτατα ἀνεγείροντες πενιχράς τινας καλύβας. Τὴν δὲ ἔκτην μετὰ Χρ. ἐκαπονταετηρίδα δὲ Προκόπιος ἀναφέρει διτὶ οἱ Μαζοροί κατεκλίνοντο κατὰ γῆς, οὐδὲν ἔτερον κάλυμμα ἔχοντες ἐκτὸς τῶν ῥυπαρῶν αὐτῶν ἴματίων· μάρνοι δὲ οἱ πλούσιοι ἐσκεπάζοντο δι' ἀρνακιδῶν. Πολλαὶ φυλαὶ τῶν διχθῶν τοῦ Ἀμαζονείου δὲν ἔχουσι μόνιμον κατοικίαν, ἀλλὰ κατακλίνονται ἐπὶ τῆς ἄμμου ή ἐπὶ τῶν δένδρων, ὃν οἱ συμπεπλεγμένοι κλάδοι ἐνέπιενσαν αὐτοῖς τὴν ιδέαν τῆς κατασκευῆς αἰωρῶν. Όμοιώς ποιοῦσι καὶ οἱ ἄγριοι τῆς Μαζαλαιδικῆς χερσονήσου καὶ τοῦ Ἰνδοστάν. Ικαναὶ δὲ φυλαὶ τῶν Δάρη-Φέροτυτ ἐν Αφρικῇ πηγγύουσι τὰ οἰκήματά των ἐπὶ δένδρων. Αἱ πρῶται καλύβαι κατεσκευάσθησαν ἐκ φύλλων, καλάμων καὶ κλάδων δένδρων· τοιαῦται ἦσαν αἱ τῶν Νασαμώνων ἐπὶ Ἡροδότου· τοιαῦται ἦσαν αἱ σουκκάθ, ὃν πρὸς μηνήν τελεῖται ἡ έօρτη τῆς σκηνοποηίας παρ' Ἡεράοις· τοιαῦται ἐπίσης ἦσαν αἱ κατοικίαι δισφέρων ἀφρικανικῶν φυλῶν, ιδίως δὲ τῶν Οὐγκορῶν τοῦ